

Atlanterhavet og funderede over disse, livets ejendommeligheder. Jeg holdt foredrag hver dag i områdets gymnasier og åbnede her min anden store udstilling i Frankrig indenfor en måned. Ugen før var jeg også i Frankrig, men ovre østpå i det konservative og mindre festlige Bourgogne for at åbne en helt anden udstilling med mine billeder i Niepce museet. Det er opkaldt efter fotografiets opfinder og har Europas største fotohistoriske samling.

Da jeg bagefter blaffede til Paris blev jeg samlet op af en sød ung fan af mine billeder, hvilket overraskede mig, da jeg endnu ikke har udstillet i Paris. Nadège drak mig hamrende fuld og inviterede mig til at overnatte – et eventyr, der på overfladen mindede mere om min ungdoms løsslupne Sarah Palin-typer på de amerikanske landeveje (inden de blev omvendt af 80'ernes nykonservatisme) end om Europas forbeholdne kvinder. Men først og fremmest introducerede hun mig til en hel lille fanklub af mine billeder – eller rettere omvendt – inviterede kendere af mine billeder fra hele Paris til at komme og møde mig og slæbte mig til Europas største fotokunstmesse ParisPhoto i Louvre, som jeg aldrig havde hørt om før og hvor jeg endte med at signere mine bøger dagen lang i Steidls bod indtil de snart var udsolgt.

Også til mit første pressemøde i Bretagne ankom jeg med solide tømmermænd, da jeg natten før havde afløst Mikael Bertelsen netop i den 11. time for at tale om mit kendskab til Obama ved Københavns Universitets store valgaften. Det skete i festsalen, som jeg aldrig havde sat mine fødder i før. Jeg gjorde naturligvis de 600 studenter opmærksomme på, at over 360 amerikanske universiteter har inviteret mig som taler før jeg fik denne, min første invitation fra et dansk universitet– og at alene Barack Obamas gruppe ”Harvard Black Law Association” havde inviteret mig ikke mindre end 18 gange til at tale i de jurastuderendes prøveretsal, Ames Court room i Harvard. Flertallet af disse foredrag holdt jeg i de år, da Obama var præsident første gang, nemlig for Harvard Law Review, hvilket gjorde ham landskendt. Vi havde derfor enorm respekt for denne noget lysere fyr, som sad begravet i sine højtravende juridiske artikler i kælderlejligheden på Massachusetts Ave i Somerville og så ikke meget til ham.

Derimod fik jeg straks ballade med hans senere kone, Michelle, som sammen med de andre sorte jurastuderende protesterede over min danske tendens til at vise (for mange) nøgenbilleder af sorte kvinder i mit lysbilledshow. Da Harvard altid har været mit vigtigste universitet, var jeg nødt til at have deres støtte, så gode råd var dyre. Heldigvis fandt de sorte jurastuderendes præsident på et kompromis i kraft af, at hun, Sandra, på det tidspunkt også i al hemmelighed var min kæreste. Det siger lidt om apartheidsystemet i amerikanske universiteter, at hvis de sorte studenter havde vidst, at hun kom sammen med en hvid, ville de aldrig have genvalgt hende til præsidentposten. Så vi turde kun gå ud sammen inde i storbyen Boston, aldrig i Cambridge. Jeg drillede hende meget med, at hun jo blot praktiserede ”night time integration” ligesom de misbrugte fattige sorte kvinder traditionelt gør det i sydstatene med hvide godsejere for at overleve.

Og ja, denne historiske udbytning var jo netop årsagen til de sorte kvinders ubehag ved mine nøgenbilleder. Men med Sandras diplomatiske indgriben gik Michelle og de andre efter flere interne møder (som sagt med min skjulte tilstedeværelse og indflydelse) med til at jeg kunne beholde billederne i mit show, hvis de fik lov til at skrive nogle sætninger ind i teksten om deres ubehag som følge af den triste historiske kontekst. Disse sætninger har også min danske udgave af showet indeholdt lige siden. 20 år senere antydede filmstjernen Danny Glover i øvrigt, da jeg festede med ham en sen nat under arbejdet på Lars von Triers

Hjemme i Danmark igen måtte jeg allerede dagen efter flyve til London for at modtage den fineste fotografpris i Europa, Deutsche Börse prisen, i Photographer’s Gallery. Vi var fire, der var nominerede på grundlag af vores seneste bogudgivelse, John Davies, Esko Männikkö, Fazal Sheikh og jeg selv og i månedsvis havde man arbejdet på vore udstillinger. De andre sendte store flotte indramninger af deres bedste billeder mens jeg nøjedes med at sende en stak gamle støvede billeder, der stod i et rum og kørte uophørligt på en Kodak carousel – sådan som jeg synes at mine billeder skulle præsenteres. Vibeke havde forinden set en chance til at tage en ferietur til London under påskud af at transportere stakkevis af mine bøger til museets boghandel. Hun havde set frem til at jeg vandt prisen på 300.000 kr, så vi kunne få råd til at ombetrække min farmors forlovelsesgave fra 1919, sofahjørnet i vore stuer, men var for spændt til selv at møde op til denne Oscaruddeling. Aftenen før var der gallamiddag for os fotografer, som jeg kom et par timer for sent til. Da jeg mødte frem under desserten og spurgte min sidemand: ”Who are you?” svarede han tørt og kort, ”I am your competitor?” Med min manglende interesse for fotokunst havde jeg selvfølgelig ikke sat mig ind i hvem de andre var mens de åbenbart alle vidste hvem jeg var og – gik det op for mig – regnede med at jeg ville vinde. ”Hvad har du så tænkt dig at bruge de mange penge til?”, spurgte jeg igen min sidemand. ”Whiskey?” svarede han igen ligeså tørt og kort. ”Nå, det er dig der er fra Finland, kan jeg regne ud. Hver gang jeg havde finner boende i mit kollektiv i København lugtede hele lejligheden straks af whiskey og de sagde heller ingen ting i tre dage, hvorefter jeg spurgte dem, ”Jeg går ud fra I er fra Finland?” ” Og sådan kom jeg også *straks* på talefod med Esko Männikkö mens jeg undrede mig over hvordan han havde taget sine billeder idet en væsentlig del af kunsten jo er at kunne kommunikere med folk. Men da jeg så hans billeder forstod jeg. De var nemlig taget af dyr i zoologiske haver mens hans eneste interesse var at gå på jagt og drikke whisky. Så hans billeder følte jeg mig ikke truet af og heller ikke John Davies kedelige landskabsbilleder. Kun Fazal Sheikhs engagerede billeder af udsatte indiske kvinder syntes jeg burde have en chance for at vinde. Men da aftenen for den store prisuddeling kom gik det ganske anderledes. Det hele var lagt op som en Oscar uddeling og vi stod som sild i en tynde. Jeg stod mast tæt op af netop Esko, der som den eneste havde sin familie med. Og da jeg så hans to yndige piger på 9 og 11 stå der med store forventningsfulde og ængstelige øjne, blev jeg under indflydelse af champagnen så rørt at jeg i mit inderste ønskede at han måtte vinde, thi det ville være en grusomhed mod disse piger at se deres far tabe. Jeg har aldrig været med i en sådan nervepirrende konkurrence før og hadede at føle spændingen i mig selv over noget så inderligt ligegyldigt som ”nybetrukne sofamøbler”. Endelig stod Elton Johns elsker, David Furnish, som ligesom han er en stor fotosamler, på scenen for at trække vinderen op af posen. ”And the winner is, Esko Männikkö!” Jeg var – efter alt hvad jeg havde hørt og læst om at mine billeder var de mest usædvanlige – mildest talt forbavset, men tænkte straks på de to små piger, der nu brød grædende sammen i jubel – eller så meget som finner nu kan udtrykke følelser © Det var selvfølgelig også det mest retfærdige al den stund de andre fotografer udelukkende lever af og kæmper for at overleve af deres fotografering mens jeg lever fint af foredrag. Alligevel var jeg lidt skuffet da jeg aldrig har fået en pris før. Det fik jeg dog alligevel i form af den check vi andre fik på 30.000 kr hver hvorfor vi også kan titulere os selv som modtagere af Deutsche Börse prisen. Hvilket igen – modsat for de andre – ingen forskel gør i mit travle foredragsliv. Så jeg svor på stedet at jeg aldrig mere vil stille op i så nervepirrende, men latterlige konkurrencer. Skal jeg have en pris kan de sende den til mig i